

[Domov](#) > ... > [Družinske Zadeve In Dedovanje](#) > [Premoženska Razmerja V Zakonski Zvezi In Registriranem Partnerstvu](#) > [Premoženska Razmerja Med Zakoncema](#) > [France](#)

Premoženjska razmerja med zakoncema

Vsebino zagotavlja

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

 Francija

1 Ali v tej državi članici obstaja zakonska ureditev premoženjskih razmerij med zakoncema? Kaj je v njej predvideno?

Premoženjski režim pomeni vsa pravna pravila, s katerimi so urejena premoženjska razmerja med zakoncema in do tretjih oseb. Z njim so urejena pravila, ki za zakonca veljajo v smislu pooblastil in lastninske pravice na premoženju med trajanjem tega režima in ob njegovem prenehanju zaradi smrti ali razveze zakonske zveze.

Če zakonca nista izbrala pogodbenega premoženjskega režima, ki temelji na pogodbi o ureditvi premoženjskopравnih razmerij, se zanj uporablja zakoniti premoženjski režim skupnosti v zakonu pridobljenega premoženja (*communauté réduite aux acquêts*), ki je opredeljen v členu 1401 in naslednjih civilnega zakonika (*Code civil*).

Pri tej zakoniti skupnosti se razlikuje med tremi vrstami premoženja: osebnim premoženjem vsakega od zakoncev in skupnim premoženjem zakoncev.

V osebni lasti zakoncev ostane vse premoženje, katerega lastnika sta bila pred sklenitvijo zakonske zveze, in premoženje, ki sta ga med trajanjem zakonske zveze pridobila z dedovanjem, darilno pogodbo ali volilom (člen 1405 civilnega zakonika). Prav tako v osebni lasti ostane določeno osebno premoženje (kot so oblačila, odškodnina zaradi telesnih poškodb ali nepremoženjske škode itd.), opredeljeno v členu 1404 civilnega zakonika. Za osebno lastnino se šteje tudi premoženje, pridobljeno v obliki pritiklin ali v zameno za osebno premoženje (člena 1406 in 1407 civilnega zakonika).

Skupnost sestavlja premoženje, ki sta ga zakonca skupaj ali ločeno pridobila med trajanjem zakonske zveze, kar vključuje njune dohodke in plače. Obstaja tudi domneva skupnosti, določena v členu 1402 civilnega zakonika, v skladu s katero se za skupno pridobljeno premoženje šteje vse premoženje, za katero ni mogoče dokazati, da gre za osebno lastnino.

Vsak od zakoncev ima načeloma pravico, da sam upravlja skupno premoženje in z njim razpolaga (člen 1421 civilnega zakonika). Vendar je za dejanja, ki imajo največjo težo, kot so dejanja brezplačnega razpolaganja, odtujitve in ustanovitve stvarnih pravic na nepremičninah, poslovnih sredstvih in neprenosljivih socialnih pravicah itd., potrebno soglasje obeh zakoncev (člena 1422 in 1424 civilnega zakonika).

2 Kako lahko zakonca uredita svoja premoženjska razmerja? Katere so formalne zahteve v tem primeru?

Kar zadeva vsebinska pravila, obstaja načelo svobodnega sklepanja pogodb o ureditvi premoženjskopравnih razmerij med zakoncema. Člen 1387 civilnega zakonika namreč določa, da „je zakonska zveza, kar zadeva premoženje, urejena s pravom samo, če ni posebnih pogodb, ki jih lahko zakonca skleneta po svoji presoji, če te

niso v nasprotju z moralo ali določbami v nadaljevanju“.

Zakonca torej lahko svobodno izbereta svoj premoženjski režim, pri čemer morata upoštevati zavezujoče določbe primarnega režima, ki je opredeljen v členu 212 in naslednjih civilnega zakonika.

Civilni zakonik določa več možnih vrst pogodbenih premoženjskih režimov: pogodbeno skupnost (kot je režim univerzalne skupnosti, opredeljen v členu 1526 civilnega zakonika), ločitev premoženja (člen 1536 in naslednji civilnega zakonika), delež na premoženju, pridobljenem med trajanjem zakonske zveze (člen 1569 in naslednji istega zakonika).

Kar zadeva oblična pravila, morajo biti pogodbe o ureditvi premoženjskopравnih razmerij med zakoncema sestavljene v obliki notarskega zapisa pred sklenitvijo zakonske zveze, sicer so nične (člena 1394 in 1395 civilnega zakonika). Z istim postopkom jih je mogoče z notarskim aktom spremeniti pod pogoji, določenimi v členu 1397 civilnega zakonika. Od začetka veljavnosti zakona št. 2019-222 z dne 23. marca 2019 o programu za obdobje 2018-2022 in reformi sodstva (*loi no 2019-222 du 23 mars 2019 de programmation 2018-2022 et de réforme pour la justice*) je premoženjski režim sedaj mogoče spremeniti brez čakanja, da poteče dveletno obdobje, sodna odobritev spremembe režima pa načeloma ni več obvezna (ob upoštevanju ugovora upnikov ali polnoletnih otrok).

3 Ali obstajajo omejitve svobode urejanja premoženjskih razmerij med zakoncema?

Načelo svobodnega sklepanja pogodb o ureditvi premoženjskopравnih razmerij med zakoncema je omejeno z zavezujočimi določbami primarnega režima, ki se brez razlik uporabljajo za vse režime.

Opredeljene so v členu 212 in naslednjih civilnega zakonika. Mednje spadajo zlasti določbe o zaščiti bivališča družine (člen 215, tretji odstavek) ter pravila v zvezi s prispevkom k stroškom v zakonski zvezi (člen 214) in solidarnim kritjem dolgov gospodinjstva (člen 220).

4 Kakšni so pravni učinki razveze zakonske zveze, prenehanja življenjske skupnosti ali razveljavitve zakonske zveze na skupno premoženje?

V primeru razveze zakonske zveze, prenehanja življenjske skupnosti ali razveljavitve zakonske zveze premoženjski režim preneha in skupno premoženje se razdruži.

Razdružitev skupnega premoženja je postopek, ki poteka pred notarjem, z njim pa se določijo in ocenijo premoženje in dolgovi, ki jih prevzame vsak od zakoncev.

Vendar sodelovanje notarja ni obvezno, če ni nepremičnin, ki bi jih bilo treba razdeliti.

Vzroki za prenehanje skupnosti so določeni v členu 1441 civilnega zakonika; to so smrt enega od zakoncev, domnevna smrt enega od zakoncev, razveza zakonske zveze, prenehanje življenjske skupnosti, ločitev premoženja in sprememba premoženjskega režima.

Kar zadeva datum začetka veljavnosti učinkov razveze, v primeru sporazumne razveze zakonska zveza preneha na datum, ko pogodba o razvezi zakonske zveze v obliki zasebnega akta, ki sta ga sopedpisala odvetnika, postane izvršljiva. Sodna razveza pa začne učinkovati na datum, ko odločba o razvezi zakonske zveze postane pravnomočna.

5 Kakšne so posledice smrti enega od zakoncev na premoženjska razmerja med zakoncema?

S smrtjo enega od zakoncev premoženjski režim preneha. To prenehanje začne veljati z datumom smrti tako za razmerja med zakoncema kot tudi do tretjih oseb. Če sta zakonca zakonsko zvezo sklenila na podlagi zakonitega premoženjskega režima skupnosti, člen 1441 civilnega zakonika določa, da skupnost preneha s smrtjo enega od zakoncev.

V primeru smrti poročene osebe je torej potrebno dvoje: najprej prenehanje premoženjskega režima in nato združitev zapuščine.

Člen 763 civilnega zakonika določa, da če preživeli zakonec kot glavno bivališče uporablja stanovanje, ki je bilo v lasti obeh zakoncev ali je v celoti vključeno v zapuščino, ima pravico do enoletnega brezplačnega užitka na tem stanovanju. Gre za enega od učinkov zakonske zveze.

6 Kateri organ je pristojen za odločanje v zadevi, ki se nanaša na premoženjska razmerja med zakoncema?

V zadevah v zvezi s premoženjskim režimom zakoncev je pristojen sodnik za družinske zadeve (*juge aux affaires familiales, JAF*; zakon št. 2009-506 z dne 12. maja 2009 o poenostavitvi zakonodaje (*loi n° 2009-506 du 12 mai 2009 sur la simplification du droit*), uredba št. 2009-1591 z dne 17. decembra 2009 o postopku pred sodnikom za družinske zadeve v zadevah v zvezi s premoženjskim režimom zakoncev in skupnim premoženjem (*décret n° 2009-1591 du 17 décembre 2009 relatif à la procédure devant le juge aux affaires familiales en matière de régimes matrimoniaux et d'indivisions*), okrožnica CIV/10/10 z dne 16. junija 2010 o pristojnostih sodnika za družinske zadeve v primeru delitve skupnega premoženja (*circulaire CIV/10/10 du 16 juin 2010 sur les compétences du juge aux affaires familiales en matière de liquidation*)).

V okviru sporazumne razveze zakonske zveze brez posredovanja sodišča ima pogodba med zakoncema obliko notarsko overjenega zasebnega akta, ki sta ga sopodpisala odvetnika (člen 229-1 civilnega zakonika). V primeru sporazumne razveze zakonske zveze je treba skupno premoženje razdružiti ob razvezi. V pogodbo mora biti obvezno vključen seznam premoženja za razdružitev, ki mora biti v obliki notarskega zapisa, če se razdružitev nanaša na premoženje, vpisano v zemljiško knjigo (zlasti nepremičnine) (člen 229-3 civilnega zakonika). V tem primeru je potrebno posredovanje dveh odvetnikov in notarja.

Na splošno notar sodeluje pri razdružitvi skupnega premoženja, vedno kadar je treba razdružiti vsaj eno premoženje, vpisano v zemljiško knjigo.

Sodišče obravnava samo sporne zadeve ali zadeve, v katerih ni soglasja.

7 Kakšni so učinki premoženjskih razmerij med zakoncema na pravna razmerja med zakoncem in tretjo osebo?

Razmerja med zakoncema in tretjimi osebami ureja člen 220 civilnega zakonika, to je določba primarnega režima, ki se uporablja ne glede na premoženjska razmerja med zakoncema. V tem členu je določeno načelo solidarne odgovornosti zakoncev za dolgove gospodinjstva: „Vsak zakonec je pooblaščen, da samostojno sklepa pogodbe o vzdrževanju gospodinjstva ali vzgoji otrok. Zakonec je skupno in solidarno odgovoren za morebitne dolgove, ki jih ima zaradi tega drugi zakonec. Vendar solidarna odgovornost ne velja za izdatke, ki so glede na način življenja v gospodinjstvu, koristnost ali nekoristnost posla in dobrovernost ali slabovernost sopogodbena kot tretje osebe očitno pretirani. Prav tako ne velja, če taki dolgovi niso bili prevzeti s soglasjem obeh zakoncev za nakup na obroke ali posojila, razen če gre za nizke zneske, nujne za vsakodnevne življenjske potrebe, in skupna vsota zneskov v primeru več posojil ni očitno pretirana glede na življenjski slog gospodinjstva.“

V okviru zakonitega premoženjskega režima skupnosti lahko upniki načeloma zahtevajo poplačilo dolgov, za katere zakonca odgovarjata s skupnim premoženjem, v skladu s členom 1413 civilnega zakonika.

Vendar lahko dohodke in plače enega zakonca zasežejo upniki drugega zakonca samo, če je bila pogodbeno obveznost prevzeta za vzdrževanje gospodinjstva ali vzgojo otrok, v skladu s členom 220 civilnega zakonika (člen 1414 civilnega zakonika).

Prav tako skupno premoženje ni zastavljeno, če eden od zakoncev sam sklene varščino ali posojilo. V tem primeru so zastavljeni samo osebno premoženje in prihodki zakonca, ki je sklenil pogodbo, razen če je drugi zakonec s tem izrecno soglašal (člen 1415 civilnega zakonika).

8 Kratek opis postopka delitve skupnega premoženja zakoncev v tej državi članici, vključno z ločitvijo, razdelitvijo in likvidacijo

Za razdružitev skupnega premoženja je treba določiti različne vrste premoženja (osebno premoženje in skupno premoženje, nadomestila in terjatve med zakoncema, sredstva in obveznosti). Če obstaja premoženje, ki ga je treba razdeliti, se opravi razdelitev, da se lastnina in vrednosti porazdelijo med zakonca.

Pri zakonitem režimu skupnega premoženja, pridobljenega med trajanjem zakonske zveze, načeloma velja, da vsak zakonec dobi polovico skupnega premoženja. Vendar sta se lahko stranki v predporočni pogodbi dogovorili za drugačno porazdelitev v neenakih deležih.

Razdelitev skupnega premoženja je lahko sporazumna ali sodna. Sporazumna razdelitev pomeni, da zakonca skleneta pogodbo o razdelitvi. Če se ta nanaša na premoženje, vpisano v zemljiško knjigo, ima obliko notarskega zapisa. Delitev je sodna v primeru, ko se strankama ne uspe dogovoriti o likvidaciji ali razdelitvi premoženja. Sodišče odloči o zahtevkih za ohranitev skupnega lastništva ali prednostni pripis (člen 831 civilnega zakonika).

Ne glede na to, ali je razdelitev sporazumna ali sodna, se postopek konča z oblikovanjem deležev po načelu enakosti pri razdelitvi, kar pomeni, da sta deleža enakovredna. Tako vsaka stranka pri razdelitvi prejme premoženje v vrednosti, ki je enaka vrednosti njenih pravic v skupnem lastništvu. Če sestava premoženja ne omogoča oblikovanja enakovrednih deležev, se njihova neenakost izravna z doplačilom. Poleg tega se lahko določeno premoženje prednostno pripiše deležu ene od strank pri razdelitvi.

Razdelitev ima deklarativni učinek; to pomeni, da za vsakega od zakoncev velja pravna domneva, da je od nekdaj imel lastninsko pravico nad premoženjem, vključenim v njegov delež, in da ni nikoli imel lastninske pravice nad drugim premoženjem iz razdelitve.

9 Kateri postopek obstaja za registracijo nepremičnin in kateri dokumenti ali informacije se običajno zahtevajo?

V okviru sporazumne delitve premoženja, vpisanega v zemljiško knjigo (oziroma nepremičnin), je treba listino o likvidaciji in delitvi obvezno prejeti v obliki notarskega zapisa.

Člen 710-1 civilnega zakonika namreč določa, da „se lahko vpis v zemljiško knjigo opravi samo na podlagi listin v verodostojni obliki, ki jih sestavi notar, ki dejavnost opravlja v Franciji, odločb sodišča ali javnih listin, ki jih je izdal upravni organ“.

Pri tem morata zakonca plačati pristojbino za razdelitev v višini 2,5 %, ki je za delitev po prenehanju življenjske skupnosti ali razvezi zakonske zveze od 1. januarja 2021 znižana na 1,8 %, od 1. januarja 2022 pa na 1,1 %, in ki se izračuna na podlagi neto vrednosti razdeljenega premoženja, ter stroške in nagrade notarja.

Zadnja posodobitev: 05/05/2026

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.